

Postgebühr im Abonnement.
Poštnina plačana v gotovini.
Spedizione in abbonamento
postale

Sv. Cecilija. Slikal Metzinger. Uršulinke — Ljubljana

BOGOLJUB

NOVEMBER 1943

DOBRE KNJIGE

Pesem življenja. Lep naslov — še lepša vsebina! Znani prijatelj naše mladine, dijakov, kongreganistov in mladcev, p. Venčeslav Vrtovec, dr. J., nas je razveselil z novo knjigo, ki je v Glasnikovi knjižnici šestnajsta. Dal ji je naslov »Pesem življenja«. Kaj nudi? Komu je namenjena? Kratke, zajemljive črtice so to, prepletene z vsakovrstnimi dogodki, doživljaji, prizori, ki so povzeli iz življenja mladih ljudi ob izletih, taborjenju, prazničnih dneh i. dr. Pisane so te črtice tako živahno in mikavno, da zbude pozornost tudi starejših bralcev. Vsaka pa ovija zdravo jedro, daje neprisljivo koristen pouk, očetovski opomin in bodri za čednost, predvsem za ljubezen do Brezmadežne. Zares iz življenja za življenje. Blagor mlademu človeku, dijaku, ki dobi tako zlato knjigo v roke! Seveda mora to tečno hrano polagoma uživati in dobro prebaviti, saj je vsaka črtica zase celota in zadostuje za enkratno duhovno branje. Kdor se bo sprijaznil s »Pesmijo življenja«, bo vzljubil Marijo in bo ob njeni roki hodil brezmadežno pot za Kristusom. Še tem bo v tolažbo ter jim bo vlivala srčnost in pogum, ki jim je bilo dosedanje življenje žalostna povest in si žele nazaj k mladostni sreči. Vzemite in prebirajte! Knjižica ima 18 Marijinih slik. Cena broš. 10 L, v pol platno 20 L, v celo platno vezana 24 L. C.

»**Mati ubogih.**« (Knjižica 233—234, Rakovnik.) Kar je Lurd na Francoskem, Fatima na Portugalskem, to je Banné na Belgijskem. Baneško samoto si je izbrala Marija pred dobrimi desetimi leti, kjer je preprosti deklici Marici Beco povedala, da je »Mati ubogih«. Povsod (v Lurdu, Fatimi in tu) se je Marija prikazala z molkom (rožnim vencem), kar je za nas uboge zemljane pomenljiv in resen opomin. Cerkev je baneške dogodke po dolgih preiskavah še le lani priznala in dovolila, da je bila pozidana na kraju prikazovanja lepa kapela, kjer se je zgodilo že mnogo čudežnih ozdravljenj in spreobrnjenj. Značilno je, da je Brezmadežna imenovala samo sebe »Mati ubogih«. Dala nam je lep nauk, da ni dosti, če reveže samo podpiramo z milodari, temveč da je treba skrbeti za pravični družabni red in za urjene socialne razmere med stanovi. — Opozorjamo na značilne izjave Marijine na gori omejenih kraljih: »Brezmadežno spočetje sem!« — »Kraljica rožnega venca sem.« — »Mati ubogih sem.«

Skrivnost poslednjega usmiljenja. Spisal dr. Roman Tominec. Knjiga izide konec oktobra. Obsega: Nauk Cerkve o vicah, Zapiski neznane, 30 razmišljanj, Misli velikih mož o posmrtnem življenju. Čez 200 strani. Stala bo vezana 25 lir. — O knjigi bomo še spregovorili.

4. Četrtek. Prvi v m. P. o. čl. br. sv. R. T. kakor 1. dan.
5. Petek. Prvi v m. P. o.: 1. čl. br. sv. R. T. kakor prvi dan; 2. vsem, ki prejmemo pravno sv. o., nekoliko premišljujejo dobrotljivost sv. S. J. in molijo p. n. sv. o.; 3. čl. br. S. J.;
6. Sobota. Prva v m. P. o. tem, ki opravijo kakšno nabožno vajo n. č. Brezmadežni, da nekoliko zadoščejejo za njej storjena razžaljenja in molijo p. n. sv. o.
7. Nedelja. Prva v m. Cl. r. v. br. trije p. o.; 1. če v br. c. molijo p. n. sv. o.; 2. če so pri mesečni prve; 3. če v br. c. nekaj časa pobožno molijo pred izp. sv. R. T. — P. o.: 1. čl. br. S. J.; 2. tem, ki nosijo viš. škap.
13. Sobota. Sv. Stanislav, sv. Didak. P. o.: 1. čl. br. sv. R. T. kakor prvi dan; 2. tem kakor 14. dan.
14. Nedelja. Sv. Jozafat. P. o. vsem vernikom v cerkvah treh redov sv. Frančiška; tretjerednikom tudi v ž. c., kjer ni redovne.
15. Ponedeljek. Spomin umrlih iz karm. reda. P. o. čl. škap. br. karm. M. b. v redovni ali ž. c.
16. Torek. Sv. Neža Asiška. P. o. tem kakor 14. dan. — V. o.
21. Nedelja. Darovanje D. M. P. o.: 1. Tem kakor 15. dan; 2. čl. DSD. (d. sv. detinstva), če molijo obenem za njega razšir.; 3. čl. r. v. br. v kateri koli cerkvi. — V. o.
24. Sreda. Sv. Janez od križa. P. o. tem kakor 15. dan (ali v osmini.)
25. Četrtek. Sv. Katari-na. — V. o.
26. Petek. Sv. Lenard Portom. P. o. tem kakor 14. dan.
28. Nedelja, zadnja v m. prva adv. Sv. Jakob Marški. P. o. tem kakor 14. dan. — vsem, ki vsaj trikrat na teden odmolijo r. v.
29. Ponedeljek. Vsi sveti 3 redov sv. Frančiška. P. o. tem, kakor 14. dan.
30. Torek. Sv. Andrej. P. o. čl. Dr. sv. Petra Kl. pod nav. pogoji, če obenem molijo za razšir. sv. vere.

Novembra prejmejo verniki še naslednje odpustke za duše v vica:

Tri leta, enkrat na dan, če darujejo svoje molitve ali druge nabožne vaje dušam v v. — (P. o. pod nav. pogoji, če so to duhovno miloščino darovali ves mesec.)

Šedem let vsak dan, če so se takih verskih vaj udeleževali v cerkvi ali javni kapeli. (P. o. če so to storili vsaj 15 dni, prejeli sv. z. in molili p. n. sv. o.)

Popolni odp. pod nav. pog., če v osmini vernih duš zbrano in pobožno obiščejo pokopališče in vsaj v duhu kaj molijo za rajne.

Šedem let odp. za duše v v. prejmejo verniki kateri koli dan v letu, če napravijo tak nabožnostni obisk na pokopališču.

Odpustki za november 1943

1. Ponedeljek. Vsi sveti. P. o.: 1. čl. br. sv. R. T. v br. c.; če te brez velike težave ne morejo obiskati, pa v žup. c.; 2. tem, ki nosijo višn. škap.; 3. čl. rož. br.; 4. čl. br. sv. S. J. v br. c.; če te ne morejo obiskati, jim lahko spovednik naloži kakšno drugo dobro delo. — V. o.

Ta dan od opoldne dalje in ves naslednji dan do polnoči morejo verniki, ki prejmejo sv. zakramente, dobiti p. o. za duše v v. toliko, krat, kolikokrat obiščejo cerkev ali javno kapelo in tam molijo p. n. sv. o. šestkrat Oče naš, Zdrava M. in Čast bodi. (Spoved v času od 25. okt. do 8. nov.; sv. o. pa ali

ta dan, ali pa enkrat do 8. nov.)

2. Torek. Vernih duš dan. P. o.: 1. čl. br. za duše v v.; 2. čl. br. sv. R. T. kako včeraj; 3. čl. br. sv. S. J. kakor včeraj; 4. čl. r. v. br. danes ali v osmini v br. c.; če te ne morejo obiskati, jim spovednik naloži kakšno drugo dobro delo. —

Vse svete maše ta dan in v osmini imajo pravico privilegiranege oltarja, če so opravljene za rajne.

3. Sreda. Prva v m. P. o. vsem, ki opravijo kakšno nabožno vajo n. č. sv. Jožefu, prejmejo sv. z. in molijo p. n. sv. o.

Brezmadežna

Po dopolnitvi časov, kot je v prerokih stalo,
ustvaril te je Jahve brezmadežno, vso zalo.

Lepoto vzel je stvarnik raz cvetje žarnolisto,
po njem oblikoval telo je tvoje čisto.

Da tvoja sveta duša odsev njegov bi bila,
je sam prebival v tebi, o Čudovita, Mila.

Da vedno bi gorela za Stvarnika in zame,
srce ustvaril tvoje je iz ljubezni same.

Da to srce umelo bi zemsko bolečino,
je vanj položil Stvarnik vse žalosti globino.

Na rožah jerihonskih nabral si je meglice,
z njo rožnato nadihnil deviško tvoje lice.

Ti dal oko je mirno, vse globlje od morjā,
v blestenju nedosežnem vse lepše od zvezdā.

Na ustnice položil je svetlorožnat pas;
lasje so tvoji lepši kot zrel pšenični klas.

Na Hermonu sposodil si snežno je odelo,
da zate, o devica, je stkal obleko belo.

Iz nebesne modrine naredil plašč je tvoj,
vanj vtisnil za obrobek je zlati sončni soj.

Iz zarje je večerne izrezal rožnat pas,
prepasal z lastno roko je tvoj kraljevski stas.

Je lilijo dolinsko potopil v čistost svojo,
okrasil z njenim bleskom deviško roko tvojo.

Poklical je Mogočni in tisoče zvezdā
je spletlo tvojo krono, brezmadežna Gospa.

Kadilu, dragi miri naročil je Gospod,
naj z dragocenim vonjem pripravita ti pot.

Da cvetje bi dehtelo ob potih tvojih smelih,
nasadil Stvarnik modri ob nji je lilij belih.

Ko na pobočjih sončnih je trta dozorela,
se v listje živobarvno livada je odela,
prišla pred večnim Soncem kot žarna si danica,
rešiteljica naša, brezmadežna Devica.

M. Elizabeta, O. S. U.

Tolažnica vernih duš

Franc Koretič

Kakor sončen jesenski dan — prijazen in otožen, je dvojni praznik v začetku novembra: praznik živih in mrtvih — Vsi sveti in Verne duše. Dva dneva, ki naj nas odtrgata od zemlje, da pogledamo prek reke, ki loči čas od večnosti.

Od zadnjega praznika — posvečenega spominu rajnih — se je kraljestvo smrti močno razširilo. Ne samo tam, kjer seje krvava in neusmiljena vojska med narode uničenje in razdejanje, ampak tudi v tem majhnem, a lepem kotičku božjega sveta, ki mu pravimo: slovenska zemlja. Poglej jo, ali ni vsa kakor pregrnjena z mrtvaškim prtom, polna grobov, ne samo na blagosloavljenih pokopališčih, ampak tudi po globelih in gozdovih in kraških jamah... Koliko solz bo zaradi tega zdrknilo te dni po licih in kanilo na mrzlo zemljo in koliko vročih prošelj se vzdignilo v sveto nebo!

V onostranstvo tipajo te dni naše misli in iščejo dragih rajnih: Kje ste? ... Kako vam je? ... Mnogi so že vsi srečni doma pri Očetu in jih častimo med neznanimi svetniki, drugi pa so celo prišteti med one zmagoslavne mučeniške zборе, ki jih je gledal v zamaknjenju sv. Janez pod oltarjem, umorjene zaradi božje besede in zaradi pričevanja, ki so ga dajali. Prek širnih nebesnih prostorov odmeva tudi v slovenskem jeziku: »Doklej, Gospod, Sveti in Resnični, ne boš sodil in maščeval naše krvi nad onimi, ki prebivajo na zemlji?« (Raz 6, 11.)

Pa so med rajnimi tudi premnogi, ki so svoje življenje sicer dobro končali, a se niso še madežev oprali, in so se morali zaradi tega ustaviti za nekaj časa med nebesi in peklom. Pust in samotni je ta kraj božje internacije, pa od Marije vendarle ne pozabljen. Tudi semkaj prodirajo žarki ljubezni njenega materinega Srca.

V času, ki je tako strahoten, da pomenja neke vrste vice na zemlji, se naše koleno kaj rado upogne pred Marijo Pomagaj; srce pa ji razodeva vso svojo stisko in obupnost v prelepi molitvi: Pozdravljena, Kraljica... Kar ne morem se iznebiti misli, da je to najljubša molitev tudi ubogih, po Bogu hrepenječih duš v vicah. V tej misli me potrjuje bogoslovec med pesniki, Dante, pojoč v 7. spevu svojih Vic:

Salve Regina! je sred cvetja, trave
sedeč duhov krdelo prepevalo,
ki prej jih nisem videl iz daljave... (VII, 82).

»Pozdravljena, Kraljica...« Ne samo nebesa in zemlja, tudi vice so del božjega kraljestva, saj so se duše, ki se tam očiščujejo, ločile s tega sveta v prijateljstvu z Bogom. Zato je tudi njim Marija kraljica in mati prav tako kakor vojskujočim se otrokom na zemlji in svetniškim zborom v nebesih. V svoji zlati knjigi »Slava Marijina« našteva njen veliki častilec, sv. Alfonz Ligorij, celo vrsto razodetij o moči in vplivu Matere božje v kraljestvu trpeče Cerkve. Sv. Bernardin Sijenski pa kar naravnost pravi, da ima Marija v vicah vladarsko oblast. Ko slišimo, da se prikaže Marija, zlasti zadnja desetletja, tolikokrat svojim in božjim izvoljencem na zemlji, zakaj bi zavračali pobožno misel, da se prav tako prikaže tudi ubogim trpečim dušam v vicah. Kako strepetajo duše pred nepopisno lepo nebeško Obiskovalko! Sredi ganljivih spevov, sredi hvalnic, v katerih poveličujejo te duše Boga, ki jih je rešil večne smrti, zaori naenkrat: »Pozdravljena, Kraljica...«

»Mati usmiljenja...« Vice so kraj božjega neskončnega usmiljenja. Po vsem naravno, da najdemo tam Mater usmiljenja. Če izpregovorimo besedo: mati, imamo v mislih dve materinski lastnosti: ljubezen in usmiljenje. Ni mogoče teh treh besed ločiti med sabo, tako tesno so spojene. Ne samo na zemlji, tudi v vicah. Če so vice — kakor pravi sv. Vianney — bolnišnica ljubelega Boga, je na tem kraju trpljenja Marija usmiljena sestra, ki prinaša trpečim zdravilno pomoč in tolažbo. Opetovano je sama povedala sv. Brigiti, kako lajša boli v božji internaciji trpečim dušam. — Če so vice božja operacijska soba, je Marija v njej kakor mati, ki z bolečim srcem gleda težko operacijo svojega ljubelega otroka, pa je v svoji materinski ljubezni privolila vanjo v veselem zaupanju, da bo s tem rešila žiroljenje svojemu ljubljencu.

»Žiroljenje, sladkost in upanje naše, pozdravljena!« Kako ne bi bila Marija dušam v vicah žiroljenje, če je pa po njej začelo izpirati tisto nedoumljivo žiroljenje milosti, ki ga sedaj živijo na tako čudovit način, in tisto žiroljenje večne slave, po katerem tako koprnijo in ki jim je že zagotovljeno. Koliko sladkosti uživajo pri vsem svojem trpljenju v zavesti, da jih usmiljena Mati ni pozabila, ampak kar naprej trka na srca svojih častilcev na zemlji in jim navdihuje misel, naj z molitvami in dobrimi deli pomagajo dušam v vicah, ki si same ne morejo več pomagati. — Pa je Marija dušam v vicah tudi »mati svetega upanja« (Sir 24, 24). Kakor je človeštvo, ko se je moralo izseliti iz raja, sredi tmene zmot in obilja vsakovrstnih pregreh sijal žarek svetega upanja, da mu bo po »Ženi, ki bo kači glavo strla«, zasijala lepša bodočnost, tako žive tudi duše v vicah v srečnem upanju, da jih bo Marija zagotovo in čimprej pripeljala iz skrinostno-temne noči v svetla bivališča nebeškega raja. Na Marijo so se ozirale v žiroljenju, še z večjim zaupanjem se lahko ozirajo nanjo tudi v vicah in ji kličejo, kakor ji je tolikrat zaklical sv. Bonaventura: »V Tebe, o Gospa moja, sem zaupal, ne bom osramočen na veki!«

»K Tebi vpijemo izgnani Evini otroci; k Tebi vzdihujemo žalostni in objokani v tej solzni dolini...« Že mi, ki se znamo pri neštetih stvarih božjih zamoliti, kakor se otrok zamoli pri svojih igračah, kaj radi potožimo, da živimo tukaj v izgnanstvu, da smo na zemlji potniki, tujci, in gostje, ki hitimo domov k Očetu. Žiroljenje nam je pot v ljubo domačijo. Koliko bolj morajo čutiti domotožje po nebesih in vso bedo svojega izgnanstva duše v vicah, ki so jim že zdavnaj in za zmeraj utihnili tako prijetno vabljeni glasovi zemskega žiroljenja, ki so se jim razblinile v nič vse tiste lepo pisane podobe domišljije, s katerimi so se včasih kratkočasile kakor se kratkočasi otrok s svojimi igračami. Vse, kar jih je na zemlji raztresalo in obračalo pozornost nase, je zginilo, kakor izginejo prijetne sanje tisto minuto, ko so stopile v pečnost. Ostala jim je pa še vedno Marija. K njej se obračajo, k njej vzdihujejo žalostne v solzni dolini vic in jo prosijo, naj pridruži svojemu preteklemu zasluženju, ki tvori po zasluženju in z zasluženjem Jezusovim zaklad Cerkve, še prošnje, da bodo čimprej dospele iz tega pregnanstva v nebeški Jeruzalem.

»Obrni torej, naša pomočnica, svoje milostljive oči v nas!« Človeško oko je tako ustvarjeno, da zna dostikrat bolje kakor jezik razkrihati tajnosti srca. Oko je res »svetilka telesa« (Lk 11, 34), verno zrcalo duše. Kako materinsko mil mora biti pogled Marijinega očesa, ko sijejo iz njega kakor sončni žarki vse prelepe čednosti njenega brezmadežnega Srca. Razumljivo, da si želijo duše v vicah blažene zarje Marijinih materinih pogledov, saj so jim to, kar je nam hladilen veter sredi poletne sople. S svojim ljubeznivim pogledom pa pogleda Marija duše v vicah vsakokrat, ko jim mi pošljemo v pozdrav svoje molitve, svoje zatajevanje in skrita dobra dela in ko se jih spomnimo pri sv. maši.

»In pokaži nam po tem izgnanstvu Jezusa, blagoslopljeni sad tvojega telesa...« »Boli, ki nam stiskajo srce, nas silijo, da hrepenimo po Bogu!«

(Gregor Veliki.) Če že nas, ki smo še vse preveč ljudje, preveč povezani med seboj s krvjo in ljubeznijo, kaj pa šele duše v vicah, ki trpijo še vse več in so navezane edinole na Boga, ki že gledajo v daljave, ki jih naše srce komaj sluti. Razumljivo, da se obračajo na Mater usmiljenja, naj jim kmalu pokaže Jezusa, blagoslovljeni sad svojega telesa. Kako jasno pride tu zopet do izraza ploga Marije Srednice vseh milosti, tudi zadnje, ki naj pripelje dušo do gledanja Boga samega. Le po Mariji pridejo duše iz vic do Jezusa.

In kako rada pride Marija na pomoč dušam, zlasti onim, ki so se ji v življenju iskreno priporočale. Leta 1322. je papež Janez XXII. videl v prikazni preblazeno Devico Marijo; rekla mu je: onim, ki nosijo karmelski škapulir, bo pomagala v vicah, tolažila jih in jih kakor hitro mogoče, posebno pa prvo soboto po njih smrti, rešila iz vic.

Blaženi trenutek, ko se približa Marija, vsa polna nepopisne miline, rešeni duši in jo vso očiščeno pripelje iz ujetništva pred božje obličje svojega Sina. Za zveličano dušo se je pričelo novo, večno življenje, tisto, ki ga ni mogoče popisati...

Janez Filipič:

„Hvaljen Gospod, po naši sestri smrti“

Vera nam pravi, da je smrt strašna kazen za greh. In res! Smrt raztrga vse vezi, podere vse načrte, uniči vse upe. Od splošne njene postave ne obvaruje ne mladost, ne učenost, ne krepost, ne čast, ne oblast, ne zdravje, ne moč. Pred smrtjo nismo nikoli in nikjer varni.

Toda ista vera pa nam kaže smrt — seveda v prvi vrsti smrt pravičnega — tudi v lepi in jasnejši luči.

☆

Sveti Frančišek Asiški se je globoko zamislil v skupnost življenja in smrti. Spoznal je, da je smisel življenja božja ljubezen in vse življenje mu je bilo pesem ljubezni. Vse stvari so mu pevale o Bogu in on je prepeval z njimi. Vsaka stvarca mu je govorila: Zate me je Bog ustvaril. Zato je vse ljubil, ker je ljubil Boga in tako je ljubil tudi smrt.

Nekoč je namreč sedel v spremstvu brata Leona blizu cerkve Kraljice angelov. Prav tedaj je bujna Umbrija bila razvila po polju pod temnim starim mestnim zidovjem vso svojo čarodejno lepoto. In tu je svetnikova duša, za vse lepo in dobro navdušena, občutila vso veličino in čar božje narave. Oko mu je zažarelo, vstal je in zapel: »Moj Bog,

bodi zahvaljen za našega brata sonce. Toplo je, deli dobrote, razširja življenje in rodovitnost, čara naravo. Bled, pa vendar dober je odsev tvoje neugasljive luči...» Potem je zaslišal harmonično šumljanje potočka, ki se je vil in pretakal po bleščečem kamnu. In zopet je govoril: »Gospod! bodi zahvaljen za našo sestro vodo, prosojna je, sveža je, čista je, čedna je.«

V tem trenutku se sliši oddaljeno pozvanje samostanskega zvončka. S prestrašenim obrazom priteče brat in naznani smrt nekega vernika. Frančišek se vzdigne, solze se zasvetijo v njegovih očeh. Potegne pokrivalo z glave v znamenje žalosti ter povzdigne svoje shujšane roke, rekoč: »O Bog! Hvaljen bodi za našo sestro smrt. Na pogled je ostudna, pretresujoča, toda je dobra in prinaša dobiček človeškemu srcu, ker je poslanka Tvoje večnosti...«

Zares! Smrt prinaša človeškemu srcu dobiček. Saj mu kaže na dlani minljivost vseh časnih dobrin. Bogastvo, uživanje, čast, zlati gradovi: vse se razblini pred njo kot pena.

Smrt nam odkriva ceno in pravo vrednost življenja. Saj nam z uspehom oznanja, da naj nikar ne zgu-

bimo nobene minute. Zakaj jutri morda ne bomo mogli več delovati.

Smrt nam vzbuja prepričanje, da zemlja ni naš pravi dom. Tu smo samo tujci in popotniki; naš pravi pristan je onkraj groba. Tam v večnosti so naši dragi, tam je večni sončni dan, dan brez senc in brez večera. Življenje je samo predvečer večnega praznika.

S smrtjo je konec vseh zemeljskih težav. Težak jarem leži nad Adamovi otroki od dneva njih rojstva do dneva njih pokopa v materi vseh ljudi... Srd, ljubosumnost, nepokoje, nestanovitnost in strah pred smrtjo, vedna jeza in prepir in še celo ob času počitka v spalnici moti ponočno spanje človekove misli« (Sirah 40, 1-5). — »Kaj si torej želi človek, ki si želi dolgo življenje, drugega kot podaljšanje trpljenja?« (Seneka.) »Dolgo živeti, kaj je drugega kot dolgo trpeti.« (Tertulijan.) — Smrt pa nas reši vsega tega. »Ti so prišli iz velike nadloge,« poroča sv. Janez o pravičnih umrlih, »ne bodo več ne lačni, ne žejni, tudi sonce jih ne bo več peklo, ne kaka vročina; zakaj Bog bo obrisal vse solze iz njih oči in smrti ne bo več; tudi ne bo več ne žalovanja, ne vpitja, ne bolečine, ker poprejšnje je minilo.« (Skrivno Razodetje 7, 14.)

Smrt nam prinese konec bojevanja in dovršenje zmage. Če je že na splošno človeško življenje polno težav, je pa še posebno težko in bridko za dobrega kristjana. »Ako bi bil hudoben,« govori Job, »gorje meni: in ako sem pravičen — potem še bolj gorje.« (Job 10, 15.) Hudobni duh, grešne razvade sveta, trojno poželenje, izvirajoče iz lastne, po grehu ranjene narave: vse to preti pokončati pravičnega. — Če je premagana pohlepnost, pa se vzbudi sladnost; če je poražena sladnost, pa se dvigne častiželjnost, če je zatrta častiželjnost, pa se vzbuja jeza, napihuje ošabnost, vabi nezmernost, ruši slogo, prijateljstvo trga ljubosumnost. Koliko nevarnosti za zveličanje! — Smrt pa je ura, ki konča ta boj, poslanka miru, ki prinaša počitek, zaželeni glasnik, ki oznanja končni uspeh. Smrt nas spremi iz solzne doline, iz sužnosti v obljubljenno deželo prostosti, miru, veselja.

4. nov. Sv. Karel Boromej. Robbova delavnica. Uršulinke — Ljubljana.

In s tem je smrt pravičnemu človeku zopet dobra prijateljica. Smrt je namreč vhod v večno življenje. Skozi ta vrata mora stopiti vsakdo, kdor hoče gledati in uživati Boga. Kakor se mlad ptič, ki je že dolgo frfotal po zemlji, poskakovaje in utrjuje si svoje moči, končno dvigne v hitrem in zmagoslavnem poletu, tako raztrga končno tudi pravični, ki je bil v svojem telesu na tem svetu jetnik, svoje vezi in se dvigne, poln blaženega upanja, v božjo prostost. Še morda odmevajo po cerkvi zamolkli glasovi: Dies irae, toda z druge strani že zvone zmagoslavne pesmi, sladki glasovi angelski, ki spremljajo dohod pravičnega v svoje vrste. Ob tej misli je govoril sv. mučenec Pioni, ko so ga gnali na morišče, pa so se čudili, da gre tako radosten v smrt:

»Motite se! ne grem v smrt, ampak v življenje.« Ob tej misli je izrekel umirajoči Suarez: »Ne bi bil mislil, da je smrt tako sladka!« In ta misel je imela toliko blažilne moči na duha kardinala Fischerja, da je ta veliki mož zapel: »Te Deum«, ko so ga peljali na morišče.

Po vsem tem je smrt kazen za greh; je pa obenem za pravičnega človeka velika prijateljica. Zato ima prav pisatelj L. Pulam (ki je napisal tako lepo knjigo: Na poti v večnost): »Proč z onim grdim okostjem s koso! Rajši si predstavljajmo smrt kakor želi sv. Cerkev: sv. Mihaela, ki ožarjen hiti v spremstvu nebeških duhov, da konča naše pregnanstvo in razkrije duši sijaj večne on-

stranske zarje.« Blagor mrtvim, ki v Gospodu umrjejo.» (Raz. 14, 13.)

Toda blagor le njim, ki v Gospodu umrjejo. Zato glejmo pravočasno, da bo tudi naša smrt v Gospodu. Varujmo se greha, predvsem smrtnega greha. Živimo vsak čas v posvečujoči milosti božji. Delajmo dobra dela. Zakaj kar kdo seje, to bo žel. Ne navezujmo neredno svojega srca na nobeno zemeljsko dobrino. Uredimo pravočasno vse svoje zemeljske zadeve. Uporabljajmo pripomočke, ki nas ohranjajo v posvečujoči milosti božji kot so: sveta maša, sveti zakramenti, molitev, poslušanje in premišljevanje božjih resnic, duhovne vaje, spraševanje vesti in podobno.

Molimo za umirajoče

Veliko se moli zlasti ob prazniku Vernih duš — za rajnke, kar je res prav, manj pa se moli za umirajoče! Veliko svetih maš se opravlja za zdravje, za srečno vrnitev, prav malo pa za tiste, ki nepripravljeni odhajajo v večnost.

In če je naša dolžnost, da bi molili za umirajoče že v mirnih časih, koliko večja je ta dolžnost šele sedaj ob vojskinem času in ob času tolikih nenadnih nesreč. Saj če umirajo ljudje nepripravljeni v mirnih časih, koliko več je nepripravljenih šele sedaj, ko so otroci in tisoči oropani duhovne pomoči za zadnjo uro, ki bi jo sicer v miru bili nedvomno deležni. Koliko je med temi, ki padajo na bojišču in ob zračnih napadih, nevernikov, ki niso vedeli niti za časa mirnih dni, od kod so in kam gredo! Koliko je krivo- vercev pa tudi zanemarjenih katoličanov, ki niso mogli ali pa tudi ne hoteli pred vojno uporabljati sredstev zveličanja. In tako si ne znajo in ne morejo pomagati v odločilni uri.

Mi pa jim moremo pomagati. Kristus je namreč umrl za vse ljudi in Bog hoče, da bi se vsi ljudje zveličali. Zveličati pa Bog hoče ljudi po ljudeh. In v to smo tudi mi poklicani, da pomagamo zlasti z molitvijo vsem, ki so v smrtni nevarnosti in so nam bratje in sestre v Bogu.

Priporočajmo torej radi umirajoče velikim zavetnikom za srečno zadnjo uro, to je: Materi božji, sv. Mihaelu, sv. Jožefu, sv. Barbari, sv. Franč. Ksaveriju.

Darujmo radi zanje sveto mašo, sveti križev pot in sveto obhajilo. Priporočajmo pogosto umirajoče usmiljenju presvete Srca Jezusovega, ki je upanje umirajočih. — Radi ponavljajmo vzdihljaje: »Srce Jezusovo, upanje v tebi umirajočih, usmili se nas!« — »Božje Srce Jezusovo, spreobrnjeni grešnike, otmi umirajoče, reši uboge duše v vicah.« — »Srce Jezusovo, ki si trpelo smrtno bridkosti, usmili se umirajočih.«

Radi opravljajmo tile dve ali podobne molitve:

»Usmiljeni Jezus, ljubitelj duš, rotim te pri smrtnem boju tvojega presvete Srca in pri bolečinah tvoje brezmadežne Matere: očisti v svoji sveti krvi vse, kateri so zdaj v smrtnem boju in bodo danes umrli. Amen. — Srce Jezusovo, ki si pretrpelo smrtno bridkosti, usmili se umirajočih.«

»Moj Bog, vse svete maše, ki se bodo danes na vsem svetu darovale, ti darujem za uboge grešnike, kateri so v smrtnem boju in bodo danes umrli. — Dra-

gocena kri našega Odrešenika, Jezusa Kristusa naj jim doseže usmiljenje. — Amen.«

Imejmo končno radi zanimanje in smisel za bratovščine, ki so posebej ustanovljene v pomoč umirajočim.

Če to storimo, smemo upati, da bo tudi naša smrt srečna. Saj velja: Bodite usmiljeni in boste dosegli usmiljenje. Ni dvoma, da bodo tisti, katerim bomo mi

pripomogli do srečne smrti, polni hvaležnosti prosili Boga tudi nam srečne smrti. In tudi Bog bo naš plačnik. Kdor reši v odločilnih trenutkih potaplajočega se, ima posebne zasluge. Koliko večje zasluge ima pri Bogu šele tisti, ki reši v zadnji odločilni uri s Kristusovo krvjo odkupljene duše. Vrednost teh zaslug se ne da primerjati z nobenim zemeljskim bogastvom.

ALOJZIJ STRUPI:

Molitveni nameni **v novembru**

November je zadnji mesec cerkvenega leta. Cerkvena liturgija nas spominja velikih verskih resnic, ki se nanašajo na poslednje reči človekove.

Praznik vseh svetnikov dviga naša srca k večnemu cilju v nebesih. Spomin vernih duš nam v srce segajoče govori o očiščevanju, ki ga trpijo duše v vicaah za svoje grehe. Zadnja nedelja v cerkvenem letu s pretresljivimi besedami evangelija opisuje sodbo božjo. Ob koncu cerkvenega leta smo tudi dolžni, da se Bogu zahvalimo za prejete darove, zato obhajamo zahvalno nedeljo.

Tako nas ves november po svoji liturgiji skuša ohraniti v resnobni zbranosti, da bi ne pozabili na poslednje stvari, ki bodo odločile večno usodo naše duše.

Mnogo bomo lahko storili za zveličanje duš, če z liturgijo na koncu leta sporedimo tudi svoje molitve.

Od 1. do 6. novembra:

Molimo za vse v tem letu umrle.

Smrt je v tem letu obilno kosila. In ne kakor običajno, da bi jo tu že težko čakal betežen starček, da se tam ni moglo krepko razviti otrokovo življenje, da je smrt nekako s priznано pravico pobirala svoje žrtve po bolnišnicah, ob raznih nesrečah in boleznih.

Štiri leta vojske imamo za sabo in smrt si je ta čas med najkrepkejšimi in življenja najbolj željnimi nakosila ogromnih žrtev. Posebno zadnje leto.

Do rajnih, ki so padli povsod po svetu in tudi pri nas, nismo brez dolžnosti. Zrtev, ki so jo dali s svojo smrt-

6. nov. Sv. Lenart. Župna cerkev v Zalcu.

jo, je žrtvovana tudi za naše življenje. Da mi še živimo in moremo delati za bodoče, novo življenje, je v veliki meri zasługa onih, ki jih je v vojski pokosila smrt.

Vedno pa se povračajo naše misli k vsem našim rajnim, ki so iz našega naroda odšli k Bogu. Koliko jih je še tudi letos umrlo nagle, neprevidene, nasilne, nesrečne smrti! Kako mnogi niso pokopani na blagoslovljeni zemlji, njih grob je brez križa, ob njih pogrebu ni bilo duhovnikove molitve za njih dušni pokoj.

Nadomestimo vse to mi s krščanskimi dobrimi deli za rajne. Skrbimo, da bodo naši rajni našli počitek v blagoslovljenem grobu. Molimo za njih duše, ki so že stopile pred sodni stol božji. Pomagajmo jim z molitvami in dobrimi deli, ki jih same več ne morejo opravljati. To je poslednja ljubezen, ki jim jo moremo izkazati.

Od 7. do 13. novembra:

Molimo v zahvalo za božje darove.

Zahvalna nedelja — druga v novembru — nas opozarja na veliko dolžnost hvaležnosti pred Bogom. V naših molitvah navadno hvaležnosti manjka. Molitev radi razumemo samo kot prošnjo. Ko pa nas Bog usliši, se le prejetega daru veselimo, na darovalca pa brž pozabimo.

Ko bi se zavedali vseh darov, ki jih od Boga prejemamo, bi se mnogo bolj zahvaljevali kakor prosili. Saj sploh nič nimamo, česar bi nam Bog ne podaril. Darovi v naravnem življenju, v nadnaravnem redu, na tem svetu, v večnosti, vsakdanji in trajni darovi.

Brez vere človek ne more vedeti za vse božje darove. Posebno ne za nadnaravne darove, ki jih potrebuje naša duša, a jih — žal — dostikrat tako malo cenimo. Opuščanje grehov, posvečujočo milost, dejanske milosti, dobre navdihe, moč in vztrajnost za dobra dela, krščanske kreposti Bog po svoji obilni dobroti neposredno deli naši duši.

Kakšno zasluženje imamo pri Jezusovem učlovečenju, pri odrešenju, pri sv. maši ali pri delitvi zakramentov? Prav nobenega. Vse to nam je Jezus sam podaril. Ko bi te darove znali ce-

nit! Ko bi vsaj pomislili, da brez teh darov na noben način ne moremo priti v nebesa!

Treba nam je več premišljevat i o božjih darovih. Imeti moramo tudi čuteče, vsaj malo plemenito srce, ki mora poznati hvaležnost. Zato pobožno molimo tudi iz hvaležnosti do Boga.

Od 14. do 20. novembra:

Molimo po Marijinih naročilih pogosto rožni venec.

Rožni venec je prelepa zasebna in skupna, zlasti družinska molitev. V jesenskem in zimskem času je za družine še posebno primerna, ker so kmečke in tudi mestne družine bolj redno polnoštevilno zbrane. Večerna molitev rožnega venca naj člane družine še tesneje druž i.

Ali ni nekaj posebnega, da se je Marija v svojih prikazovanjih razodevala kot Mati božja presvete ga rožnega venca in rožni venec najbolj priporočala moliti! Ali to ne kaže, da je rožni venec silno uspešna molitev? Naročala ga je moliti za velike splošne zadeve.

Kadar molite rožni venec, dodajte po vsakem častbodi še zdihljaj: Jezus, odpusti nam naše grehe, obvaruj nas peklenškega ognja in privedi v nebesa vse duše, posebno še tiste, ki so najbolj potrebne tvoje ga usmiljenja.

Ljudje naj vztrajajo v molitvi svetega rožnega venca, ako hočejo doseči konec vojne. Naj molijo vsak dan sveti rožni venec in delajo pokoro za svoje grehe.

Od 21. do 27. novembra:

Molimo za milostno sodbo božjo.

Po deželi imajo lepo starodavno navado, da pri večernem angelovem češčenju zmoli jo en očenaš tudi za milostno sodbo božjo. In kadar navček naznani smrt, verni ljudje molijo za milostno sodbo rajnemu.

Te navade so iz globoke vere in zaupanja v božje usmiljenje. Kako koristno bi bilo za naše duše, ko bi večkrat obudili dejanje zaupanja v Boga, našega sodnika. Zamislimo se, kako nas bo Bog sodil za vse, kar smo zavestno, po svoji odgovornosti v življenju storili. Nič se

ne bomo mogli izgovarjati, izogibati, prikrivati. Samo ponižati se bomo morali, prositi in zaupati.

Kako veličastne so Jezusove besede o sodbi! In Jezus je sodbo božjo napovedal le v nekaterih, skrivnostnih besedah. Mnogi svetniki so v premišljevanju o sodbi božji naravnost trepetali. Kako pretresljivo jo slika tudi cerkveni pesnik v sekvenci pri črni maši:

Strašen dan bo dan plačila...
Kam se čem takrat dejati,
kje zavetnika iskati,
dobrim komaj bo obstati.
'Prizanesi, Bog!' zdihujem.
Ti se nas, Gospod, usmili!

Ko gremo k spovedi, ali ko zbrano molimo, že zdaj večkrat prosimo Boga, naj bo usmiljen in milostljiv sodnik.

V službi in družbi nebeške Matere

Iz življenja mladeniških kongregacij pri nas

Kmalu bo minulo 50 let, ko sta bili ustanovljeni v novejšem času v naši škofiji prvi Marijini družbi za fante in sicer l. 1896. v Predosljah pri Kranju in v Planini pri Rakeku. Prvo je ustanovil župnik Kerčon in drugo župnik Podboj.

Število mladeniških kongregacij je pa zlasti potem, ko je nastopil vodstvo škofije l. 1898. škof dr. Jeglič tako hitro raslo, da je bilo l. 1904. že okrog 100 mladeniških družb, ki so štejele okrog 5000 članov.

To znatno število družb in članov je toliko bolj uvaževanja vredno, ker so se stavila prva leta ustanavljanju mladeniških kongregacij nasproti ne majhne ovire. Ne le, da so državni predpisi tedanje avstrijske vlade nasprotovali ustanavljanju družb, tudi mnogi starši so bili polni predsodkov do Marijinih družb. Saj se je tu in tam dogajalo, da so celo matere branile svojim sinovom vstop v družbo. Največja ovira tem družbam so pa bile starodavne fantovske razvade: ponočevanje, pijančevanje, grešna znanja, neizobraženost in surovost fantov. Tako se je zgodilo, da so podivjani fantje dejansko napadli člane kongregacij.

Zlasti pa so dobile tudi mladeniške kongregacije ugled in že po nekaterih letih so se pokazali blagodejni vplivi teh družb na fantovske duše. Mnogi so se otrsli napačnega strahu pred ljudmi, kar so pokazali s tem, da so pogostejše premajali svete zakramente, se redneje udeleževali nedeljske svete maše in česče zahajali tudi k popoldanski službi božji. Kjer so bile družbe močne po številu članov, je ponehavalo tudi ponočevanje in pijančevanje in zlasti po gorenjskih

ZAPISKI

Ubočajmo Cerkev. V sedanih časih je toliko raznih verskih in moralnih zablod, da dežujejo kot toča na uboge človeške mozgane. Nemogoče je, da bi vsakdo sam našel pravilno pot iz tega blodnjaka. In vendar je neizmerno važno za to- in onostransko življenje, da vsakdo ve, kaj je prav in kaj ni prav. Danes šele prav vidimo, ko sami na sebi skušamo, kako strašen zločin so že zmotna načela sama. Zato se danes nič več ne čudimo, da je v srednjem veku celo država neusmiljeno preganjala razne krive nauke, ker se je zavedala, kako vprav krivi nauki navajajo ljudi na kriva pota, ki spravljajo v dušno in telesno nesrečo sebe in druge. V Evropi so v zadnjih desetletjih z vso silo razširjali nauk o družbi brez Boga, o družbi, ki si bo sama, brez božjih zapovedi uredila paradiz tu na zemlji. Nismo se zavedali, v kakšne zločine in nesreče mora tak nauk pripeljati posamezne in narode. Danes to skušamo na lastni koži. Zato je v teh časih strašnih umskih in moralnih zablod, ko se hudič z vso silo trudi, da bi zapeljal tudi najboljše, neobhodno potrebno in resilno, da poslušamo sv. Cerkev, ki je od Boga postavljena nezmotljiva učiteljica božjih nauk. Sv. Cerkev je naprej živeti Kristus, ki je začel oznanjati božji nauk, ko je zapustil Nazaret in stopil v javno delovanje in ga je oznanjal skozi vsa stoletja, ga oznanja še danes ter ga bo ozna-

njal do konca sveta. Papež in škofje so njegova usta, po katerih govori. »Kdor vas posluša, mene posluša,« tako je zatrdil Kristus. Zato se neomajno zanesimo na sodbo Cerkve, ki je božja beseda, pa naj bi jo odklanjal ves svet, poslušajmo Cerkev, pa bomo vedno nezmotljivo na pravi poti, ubogajmo papeža in škofo, pa se nam ne bo nikdar bati, da bomo zablodili v krive nauke in krivo življenje, pa naj bodo ko povodenj okrog nas. Velika in pogubna zablada je, kdor misli, da je dober kristjan, ker moli in prejema zakramente, ne posluša pa papeža in škofa, temveč hoče imeti svojo posebno sodbo, ki si jo prikroji po svojih osebnih željah in po okolici svojih znancev in prijateljev in sodnikov.

Vedno pripravljeni. O nekem svetniku beremo, da je nekoč za razvedrilo igral s svojimi tovariši. Tedaj pa reče eden izmed njih: Kaj bi naredili, ko bi nam kdo povedal, da bo treba čez pol ure umreti? Tedaj so se oglašali po vrsti: hitel bi do spovednika, da opravi spoved; obudil bi popolno kesanje; začel bi moliti, itd. Svetnik je molčal. In ko so ga vprašali, kaj bi naredil on, je odgovoril: Jaz bi najprej to igro doigral do konca. — Kaj je povedal ta odgovor? Dvojno. Prvič, da igre ni imel samo za razvedrilo, temveč da z odidom in igro prav tako hoče predvsem spolnjevati voljo božjo in Bogu služiti; drugič, da je za smrt vedno pripravljen, tudi če pride nenadoma.

Danes so taki časi, da smrt prav za mnoge pride nenadoma in docela nepričakovano. V rednih časih je odstotek hitrih smrti primeroma majhen, danes je visoko narasel, ne samo za vojaka na bojišču, temveč tudi za ljudi, ki so daleč za fronto. Kakor upamo, da je usmiljenje božje ob smrtni uri v teh izrednih časih še prav posebno veliko in da Bog da prilžnost pravega kesanja tudi v primerih, ko se nam na zunaj zdi, da ni bilo prav nobene možnosti za to, vendar ne smemo predrzno zaupati v božjo milost. Bog že naredi svoje, a tudi mi moramo v teh izrednih časih, ko preži hitra smrt za vsakim voglom, narediti svoje. Skrbeti moramo, da smo vedno v posvečujoči milosti božji, da nikdar ne vztrajamo v stanju smrtnega greha in v navezanosti na greh. Stanje posvečujoče milosti

1. nov. Štirinajst pomočnikov. Slikal Reinwald. Uršulinke — Ljubljana.

župnijah tisti poboji, ko so včasih poprej imele posamezne vasi posebej ob nekaterih priložnostih (pustne norosti in žegnania) cele vojske med seboj. Srčno so postajali fantje boljši in kazali tudi zanimanje za izobrazbo, kar se je pokazalo zlasti s tem, da so bili fantje Marijinih družb najboljši agitatorji za dobre časopise in najpridnejši sodelavci pri izobraževalnih društvih, ki so po letu 1902. istotako nastajala v vedno večji meri.

Pa tudi na zunaj so mladeniške kongregacije raznim verskim slovesnostim v prvem desetletju po letu 1900. dajale mogočen sijaj. Kako slovesne so bile dostikrat blagoslovitve njihovih družbenih zastav! Kako mogočen zbor mož in fantov je bil l. 1904. na Brezjah, ko je bilo ob obletnici proglasitve Brezmadežnega spočetja Marijinega zbranih mož in predvsem fantov 8000 po številu. Impozanten je bil nastop mladeniških Marijinih družb l. 1905., ko so obhajali 300 letnico ustanovitve Marijinih družb v ljubljanski škofiji v Križankah v Ljubljani. In zopet je korakalo l. 1907. na Brezjah ob kronanju milostne podobe nad 3000 Marijinih sinov za svojimi zastavami. Nič manj mogočen ni bil zbor mladeniških kongregacij v poznejšem času pri sv. Jožefu nad Celjem.

Velikanska dobrota so bile kongregacije za tiste fante, ki so odšli v svetovno vojno. Marsikaterega je zaupanje na Marijo ohranilo pri življenju, še več jih je spomin na Marijino svetinjo obvaroval pred pohujšanjem med slabimi tovariši, mnogo pa jih je odšlo pod Marijinim varstvom v srečno večnost.

Ni dvoma, da se vpliv nekdanjih fantovskih kongregacij tudi še danes pozna po posameznih župnijah. Vzgojile so mnogo poštenih fantov, ki so danes zgledni družinski očetje. Dal Trditi smemo, da se pozna vpliv nekdanje mladeniške kongregacije še danes na splošno v tej ali oni župniji, kjer so bili fantje po večini dobri udje družbe. Za zgled moremo navesti dobrepoljsko župnijo. V tej župniji je imel pred svetovno vojno kaplan Andrej Orehek zbranih v družbi do 300 fantov — torej z redkimi izjemami prav vse — in župnija je še danes po svoji verski zavednosti — pa tudi gospodarskem napredku — ponos škofije.

Na žalost so začele že pred svetovno vojno, zlasti pa po končani vojski — mnoge mladeniške kongregacije hirati, zamirati, tako da jih imamo danes prav malo.

Vzroki so bili seveda različni. Tu in tam je pripomoglo k nazadovanju družbe tudi izobraževalno društvo, kjer so v društvu gojili — zlasti z igrami — bolj zunanje nastope kot izobrazbo.

25. nov. Sv. Katarina. Začetek 18. stoletja.
Uršulinke — Ljubljana.

božje nam mora biti tako normalno in samoumevno kakor dihanje. In če se nam primeri smrtni greh, tedaj ne čakajmo šele na spoved, h kateri morda ne utegnemo takoj in ko je nevarnost, da se bodo prvemu grehu takoj pridružili še nadaljnji, temveč očistimo dušo takoj. To je možno s popolnim kesanjem, ki obstoji v tem, da obžalujemo grehe ne samo zato, ker smo z njimi zaslužili božjo kazen, temveč zato, ker smo se skregali z Bogom, z njegovo neskončno ljubeznijo in dobroto, ker smo zavrgli Boga, ki je neskončna lepota, ter se pridružili zavrnjenim angelom. Tako kesanje nam takoj izbriše smrtni greh ter nam vrne otroštvo božje, če je seveda združeno s trdnim sklepom greha se varovati in da se ga bomo pri prvi spovedi tudi pravilno obtožili. Priznati pa moramo, da popolno kesanje ni lahka stvar. Kdor ga nikoli ne obudi, mu bo tudi ob trenutku smrtne sile težko prišlo na misel in ga bo še težje obudil. Zato je treba popolno kesanje obujati ne samo pri vsaki spovedi, temveč vsak dan, zlasti pri jutranji in večerni molitvi, pri maši in prejetanju zakramentov. Tako nam popolno kesanje ne samo v smrtni sili ne bo delalo nobenih težav, temveč bomo vedno pripravljeni, četudi nam prehitra smrt niti enega trenutka ne bo dovolila obuditi popolno kesanje.

Kakor za naše čase je zložen psalm 73, v katerem pesnik toži zaradi razdejanega Jeruzalema:

»Zakaj si nas, o Bog, popolnoma zavržel? Vnel se je Tvoj vid čez ovce tvoje paše.

Spomni se svoje cerkve, katera je bila tvoja last od začetka.

Kupil si jo za delež svoje dedine, gora Sijon je, kjer prebivaš.

Vzdigni svojo roko zoper njih brezumno ošabnost; koliko hudega je storil sovražnik zoper svetišče!

In so se bahali tisti, ki te sovražijo, v sredi tvoje slovesnosti (t. j. v sredi tvojega svetišča).

In so postavili svoje bandero za znamenja, ne da bi mislili (na sveti kraj), na vrh vrat.

Kakor v lesnem gozdu so razsekali njegova vrata hkrati, s sekuro in drevačo so jih posekali.

Požgali so z ognjem tvoje svetišče, do tal so oskrunili šotor tvojega imena.

Rekli so v srcu — ves njih rod obenem: »Odpravimo z zemlje vse praznike božje!«

Znamenj naših nismo videli, preroka ni nobenega in (Bog) nas več ne pozna.

Kako dolgo, o Bog, sam bo sramotil sovražnik? bo dražil do kraja nasprotnik tvoje ime?

Zakaj odteguješ svojo roko, in svojo desnico (držiš) v svojem naročju vedno?

Bog pa je naš kralj od vekomaj, storil je naše rešenje sredi dežele.

Ti si v svoji moči utrdil morje, strl si glave zmajem v vodah.

Strl si glave zmajau, dal si ga za jed zverinam puščave.

Ti si odprl vire in potoke, ti si posušil reke neusahljive.

Tvoj je dan in tvoja je noč; ti si naredil zarjo in sonce.

Ti si postavil vse mejnike zemlji, poletje in pomlad si priredil.

Spomni se tega: sovražnik sramoti Gospoda, in nespametno ljudstvo zasmehuje tvoje ime.

Nikar ne daj zverinam duš, ki te hvalijo, in svojih siromakov ne pozabi popolnoma!

Ozri se na svojo zavezo, zakaj hudobneži zemlje imajo obilno krivičnih hiš.

Nikar ne zavrni ubožca v sramoti: ubožec in siromak bosta hvalila tvoje ime.

Vstani, o Gospod, razsodi svojo pravdo. Spomni se sramotenja, s katerim te neumnež grdi ves dan.

Ne pozabi glasu svojih sovražnikov; ošabnost onih, ki te sovražijo, gre vedno kvišku.»

Bridka tožba se glasi iz tega psalma, ker je Jeruzalem razdejan (po Babiloncih l. 588 pr. Kr.).

Misli psalmove so naslednje:

Najprej naznanja hudo žalost, da je Bog zavrnil svoje ljudstvo, katero je bil od nekdaj izvolil. Srd ga navdaja zoper sovražnike, ki so svetišču prizadeli toliko zla: slovesno službo božjo so razdrli z razgrajanjem na svetem mestu, svoja poganška znamenja so zasadili vrh vrat, vrata razbili in razsekali, svetišče zažgali in grozno onečastili. S tem so hoteli ne samo Jude zatreti, temveč tudi pravega Boga onečastiti, češ da ne bo odslej v templju nič več judovske službe božje.

Nadalje omenja pevec zapuščenost v judovski deželi, nato se pa obrača do Boga z veselo prošnjo, naj pomaga v tej stiski. Kako dolgo bo še trajalo to ravnanje sovražnikov? Kako dolgo bo pač pustil Bog to žalostno stanje, on, ki

Pa tudi orlovstvo, kjer ni bilo v dobrih rokah, je poplitvalo marsikatero družbo. Tu in tam so pač skrbeli za sijajne zunanje nastope, srce pa je pod rdečo srajco postajalo vedno bolj mrzlo za Marijo in družbo.

Kazalo bi morda zopet uvesti mladeniške kongregacije kot enotno, močno krščansko fantovsko organizacijo. Nujno jih terjajo tudi Marijini vrtci. Bodisi, da dečki v Marijinem vrtcu lepo živijo, prejemajo svete zakramente, hodijo pod Marijinim varstvom po pravi poti — vendar ne bo Marijin vrtec dosegel tega, kar bi moral biti fant v poznejšem življenju, če ne bo mladeniška kongregacija nadaljevala vrtčevega dela. Naj bi torej na novo zacvetele mladeniške kongregacije podobno kot se razvijajo in cveto jedrne skupine KA!

Kako so rastle oz. nazadovale mladeniške kongregacije tekom svojega obstanka, kaže sledeča statistika: Številke so bile objavljene l. 1903. in 1905. v Škofijskem Listu, l. 1911. in 1914. v Bogoljubu, za naslednja leta so jih pa sporočili dekanjski voditelji Škofijskemu vodstvu Marijinih družb.

Bilo je:

Leta 1903	mlad. kongr.	87	članov	4947
" 1905	"	115	"	5234
" 1911	"	104	"	4029
" 1914	"	125	"	5117
" 1929	"	?	"	3616
" 1933	"	80	"	3771
" 1937	"	92	"	1677
" 1938	"	98	"	1013
" 1939	"	95	"	1642
" 1940	"	92	"	1433
" 1941	"	22	"	1156
" 1942	"	12	"	637

RAZLAGA MAŠNIH OBREDOV

Gratias agimus tibi propter magnam gloriam tuam. — Tu imamo pomembno besedo: Zahvaljujemo se ti zaradi tvoje velike slave. — Bog svojo slavo kaže, da nam dobrote deli. Učlovečenje je največja dobrot, ki jo je človeku izkazal, zato je pa tudi njegova največja slava. Zaradi tega mora Cerkev govoriti: Zahvaljujemo se ti propter magnam gloriam tuam — zaradi tvoje velike slave. Učlovečena Beseda s svojim vdanim spoštovanjem Bogu celo z najmanjšim čiščenjem daje več slave, kakor vsa ustvarjena bitja skup.

Učlovečitev je torej velika božja slava: propter magnam gloriam tuam — za-

11. nov. Sv. Martin. Slikal Janez Šubic.
Sv. Volbenk pri Poljanah.

radi tvoje velike slave, t. j. zaradi učlovečenja. In zahvaljujemo se za to mi ostale stvari, saj če se je božji Sin učlovečil, je to storil zaradi nas. Prav zares zaradi nas, o Bog, si storil to skrivnost, ki ti daje največjo čast: *Gratias agimus tibi propter magnam gloriam tuam* — zahvaljujemo se ti zaradi tvoje velike slave.

Domine Deus, Rex coelestis, Deus Pater omnipotens.

Gospod Bog, nebeški Kralj, Bog Oče vsemogočni. Sveta Cerkev te zdaj naravnost nagovori Očeta. Prej je gledala enega Boga; ko premišluje sv. Trojico in najprej vidi osebo, ki je počelo, vir obema drugima, vzklikne: *Deus Pater omnipotens* — Bog Oče vsemogočni.

Nato se obrne k svojemu ženinu. Ko o njem govori, ga ne more nehati hvaliti, in skoraj ves ostali slavospev nagovarja njega. Opeva učlovečenega božjega Sina in ga imenuje Gospoda: *Domine, Fili unigenite* — Gospod,

je vendar prej ljudstvu pomagal z mogočnimi in obilnimi čudeži! Saj je pomagal v Rdečem morju, kjer je potopil Egipčane; v puščavi, kjer je dal Izraelcem vode, v reki Jordanu, čez katero so šli Izraelci po suhem. In Bog je ustvaril vse, on je gospodar vsemu stvarstvu: zaradi tega naj pomaga, naj ne dá svojega svetega ljudstva v roke poganom, temveč naj se spomni svoje zaveze z ljudstvom, pa naj ne pusti, da bi ga nasprotniki božjega kraljestva sramotili in se v ošabnosti zoper njega povzdigovali.

Ta psalm je prav lepa molitev, da bi dal Bog pomoči tudi sveti Cerkvi, ki je v stiskah, včasih kakor razdejana od sovražnika.

Primeren je pa prav posebno za naše dni, da ga uvrstimo med svoje molitve kot prošnjo za pomoč zoper razdiralce naših svetišč in naših verskih svetinj in zoper vse brezbožneže.

Iz naše srede

Naše zaupanje. V dneh razburjenja in vedno novih nesreč ter silnega gorja, kakršnega slovenski narod še ni doživel, je premnogim edina tolažba molitev. To vidimo in okušamo tudi v Ljubljani, kjer se verniki s tolikim zaupanjem kar naprej bližajo milostni podobi Marije Pomačaj z Brezij.

Prizori gorečih prošnja bi gani tudi tiste zakrknjene in trdovratne ljudi, ki se še zdaj niso omeščali in omajali, da bi prišli blizu in v pokori iskali božje pomoči. Zdaj vsakdo lahko spozna, kako močne so verige starih grehov in kako nevarna je otopelost vesti, ki zadržuje v suženjstvu nesrečne žrtve in ne pusti, da bi prestopili prag hiše božje in skrušeni klicali božjo pomoč zase in za narod, ki danes toliko trpi.

Umejno vsaj mi, kako potrebno je, da z molitvijo in s spokornimi deli zadoščujemo ter prosimo usmiljenja in pomoči. Brezmadežno Srce Marijino, usmili se grešnikov!

Njih dela gredo za njimi. Jože Burgar iz Hra pri Smledniku je bil eden najvzornejših katoliških mož. Poln žive in praktične vere, poln dobrote in usmiljenja do trpečega bližnjega — pa tudi vzo-

ren in napreden gospodar, ki je dvignil svojo kmetijo v vzor daleč na okoli. Pa so ga napadli neko noč komunisti, mu izropali kmetijo, njega pa odvedli s seboj ter ga ubili. Njegov edini greh je bil, da je bil globoko veren mož, drugim postavljen na svetilnik. Naj njegova mučeniška kri izprosi spreobrnjenje njegovim morilcem, vsem drugim pa vztrajnost v krščanskem mišljenju in življenju.

IZ ŽIVLJENJA CERKVE

Nedavno romanje Hrvatov k Mariji Bistriški je imelo naroden značaj. K skupni pobožnosti se je zbralo ogromno število vernikov. To mirovno cerkveno prireditev je omenjal tudi vatikanski list »L'Osservatore« in dodal dve večji sliki iz procesije.

V prvih vrstah. Ko so avgusta obstreljevali letalci Rim, so se pri rešitvenih delih odlikovali zlasti duhovniki in redovniki, ki so umirajočim delili zakrament sv. maziljenja, jih tolažili, ranjene pa reševali. List »L'Osservatore Romano« je našteval imenoma župnije, ki so bile prizadete. Med junaškimi reševalci je omenjal v prvi vrsti župnika P. Melisa, kateremu je poslal državni tajnik kardinal Maglione — v imenu svetega očeta Pija XII. brzojavno zahvalo. Ob drugem napadu je P. Rafael Melis sam postal žrtev napada.

edinorojeni Sin. K temu še pridene njegovo človeško ime, ki ga je dobil kot stvar: Jesu Christe — Jezus Kristus. Toda ona ne pozabi, da je Bog, ampak to posebej poudari: »Domine Deus, Agnus Dei, Filius Patris — Zares! Njen Ženin je Jagnje božje, Sin Očetov, kakor ga je pokazal sv. Janez; seveda je Sin Očetov. V svojem navdušenju sv. Cerkev poišče vse častne naslove, ki jih svojemu Ženinu more dati, nakupiči vse veličastvo in radostno našteva druge za drugimi.

Med naslovi, ki jih Cerkev daje Ženinu, mu je dala naslov božjega Jagnjeta. In zdi se, da si ni upala neposredno tega, kar je njemu v bridek nasledek: qui tollis peccata mundi — ki odjemlješ grehe sveta. Še enkrat hoče govoriti o njegovem veličastvu in vzklikne: Filius Patris — Sin Očetov. Šele potem se ohrabri in svojega Ženina spomni: ker je bil Jagnje, je blagovolil prevzeti grehe sveta: Qui tollis peccata mundi. Čeprav si nas s svojo krvjo hotel rešiti, hoče reči, zdaj, ko si v slavi, nas ne zapusti, ampak se nas usmili: miserere nobis — usmili se nas.

Še enkrat ponovi: Qui tollis peccata mundi — ki odjemlješ grehe sveta. Več se ne boji izreči to besedo, ampak se k njej vrne, saj tu je naša moč. Jagnje božje, Sin Očetov, ki odjemlje naše madeže in naše grehe — česa naj se bojimo in ali mar vse moči ne dobivamo pri njem? Sveta Cerkev to razume tako dobro, da to besedo dvakrat ponovi; najprej prosi usmiljenja, nato pa pridodane, naj blagovolil paziti na prošnjo svoje Neveste: Suscipe deprecationem nostram — sprejmi našo prošnjo. Zbrali smo se, pravi, k daritvi: sedaj torej našo prošnjo sprejmi.

P LJUDSKA POSJOJILNICA

zadruga z neomejenim jamstvom, v lastni palači v Ljubljani, Miklošičeva 6, nasproti hotela »Union«

sprejema hranilne vloge v vsaki višini in jih najugodnejše obrestuje, daje posojila na vknjižbo in proti poroštvu. Posojilnica je bila ustanovljena 1895. leta

V LJUBLJANI